

Nr 389

Av herr Stefanson m. fl., *i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Kommerskollegium: Avlöningar.*

Såsom tidigare i olika sammanhang uppmärksammats i riksdagen och även berörts av statsrådet och chefen för handelsdepartementet i årets statsverksproposition har garantilånesektionen inom kommerskollegium varit tillmätt en alltför knapp personalorganisation i förhållande till arbetsuppgifterna. Dessa har undergått en successiv ökning i såväl kvalitativt som kvantitativt avseende. Den årliga ramen för statsgaranterade lån till hantverk och småindustri har vidgats från 10 milj. kronor till 27 milj. kronor. Samtidigt har antalet företagareföreningar ökat från nio till tjugofyra, varjämte kapitaltillgångarna under Fonden för lån till företagareföreningar m. fl. har stigit från cirka 19 milj. kronor till cirka 67 milj. kronor. Jämsides med garantiramens utvidgning har de enskilda garantilånen genomsnittligt ökat i storlek från 75 000 kronor till 200 000 kronor, vilket inneburit att svårighetsgraden vid bedömningen väsentligt tilltagit. En intimare och mera omfattande kontakt med myndigheter, banker och näringslivets organisationer har blivit nödvändig. I samma mån som garantigivningen ökat har arbetsbelastningen progressivt ackumulerats vad avser spörsmål förknippade med äldre garantilån. Likaså har företagareföreningarnas angelägenheter ställt allt större krav på den centrala myndigheten, som, för att bemästra löpande göromål, måst göra avkall på vissa uppgifter. Sålunda har företagareföreningarna icke kunnat tillhandahållas anvisningar i önskad omfattning; ej heller har de alltid kunnat lämnas den medverkan från centralorganets sida, som de påkallat. Kontrollen av föreningarnas dispositioner i utlåningshänseende har kunnat komma till utförande i allenast begränsad omfattning. Sistnämnda återverkningar av en otillräcklig centralorganisation ter sig synnerligen allvarliga med tanke på de anseliga medel som numera ingår i förevarande kreditgivning till hantverk och småindustri. Betydelsen av central tillsyn och prövning framgår bäst av att i identifierbara fall förluster å betydligt mer än en miljon kronor kunnat undvikas genom den centrala myndighetens åtgöranden.

Den nuvarande personalen, som till övervägande del är arvodesavlönad, har följande sammansättning och löneförmåner:

	<i>Årslön</i>
1 sektionschef	35 508
1 utredare	32 544
1 utredare	27 144
1 utredare	22 800
1 kontorist tillika registrator	14 616
1 kontorsbiträde	10 176

Summa 142 788 kronor

Därjämte finnes inom kommerskollegium två befattningshavare för handläggning av ärenden angående lån ur sågverkslånefonden och hantverkslånefonden. Denna personal har för närvarande följande tjänsteställning och lön:

	<i>Årslön</i>
1 förste byråsekreterare	27 144
1 kansliskrivare	15 384

Summa 42 528 kronor

I det nu föreliggande betänkandet angående statligt kreditstöd till hantverk och småindustri m. m. har utredningsmannen icke framlagt förslag till tjänsteförteckning för personal inom kommerskollegium avsedd för handläggningen av de med kreditstödet m. m. förenade arbetsuppgifterna. Utredningsmannen har dock funnit sig allmänt böra understryka önskvärdheten av att kollegium får en sådan personalorganisation för detta ändamål att verksamheten kan handhas på ett tillfredsställande sätt och handläggningen ske med tillbörlig snabbhet. Arbetsmarknadsstyrelsen har i likhet med utredningen understrukit angelägenheten av att kommerskollegium får en sådan förstärkning av personalorganisationen som svarar mot de ökade arbetsuppgifterna, vilka följer vid ett genomförande av utredningens förslag. Enligt bank- och fondinspektionens mening bör övervägas om icke kollegium skall givas reguljär inspektionsrätt med hänsyn till den kraftiga ökningen av företagareföreningarnas låneverksamhet under de senaste åren och den utökning som utredningsmannen föreslår.

Kommerskollegium har för handläggning av arbetsuppgifterna funnit följande personaluppsättning erforderlig:

	<i>Löne- grad</i>	<i>Årslön beräknad efter 2:a lönekl.</i>
1 byrådirektör	26	31 692
1 byrådirektör	24	28 584
2 förste byråsekreterare	23	54 288
1 förste byråsekreterare	21	24 480
1 amanuens	regl. bef.-gång (15)	17 064

1 kontorist	9	13 188
1 kanslibitråde	7	11 868
1 kontorsbiträde regl. bef.-gång (6)		10 728
	Summa	<u>191 892 kronor</u>

Därutöver har kollegium förutsatt, att tillfällig arbetskraft skall kunna anlitas, när behov därav gör sig gällande. Kollegium föreslår tillika, att nuvarande sektion skall upplösas och personalen framdeles ingå i industribyrån och underställas chefen för denna.

Med erkännande av att personalen å den s. k. garantilånesektionen inom kommerskollegium tidvis varit för knapp i förhållande till arbetsuppgifterna ansluter sig statsrådet och chefen för handelsdepartementet till kollegii åsikt i fråga om sektionens överflyttning till industribyrån men föreslår en i förhållande till kollegii uppfattning begränsad personal av följande uppsättning:

	Löne- grad	Årslön beräknad efter 2:a lönekl.
1 byrådirektör	24	28 584
1 förste byråsekreterare	23	27 144
2 förste byråsekreterare	21	48 960
1 kanslist	13	16 200
1 kontorist	9	13 188
1 kanslibitråde	7	11 868
1 kontorsbiträde	5	10 728
	Summa	<u>156 672 kronor</u>

I förhållande till nuläget innebär förslaget en minskning av de årliga lönekostnaderna med cirka 28 500 kronor samt en begränsning av den kvalificerade personalen.

Ifrågavarande begränsning finner vi ingiva betänksamhet med hänsyn till de svårigheter kommerskollegium redan nu har att fullgöra hittillsvarande arbetsuppgifter inom området.

I statsverkspropositionen föreliggande förslag avseende nästa budgetår innebär dels en ökning av garantiramen till 35 milj. kronor, dels en förstärkning av fonden för företagareföreningarnas utlåning med cirka 24,5 milj. kronor, varav 11,7 milj. kronor för omedelbar utlåning. Ökade befogenheter för företagareföreningarna i fråga om lånebeloppens storlek kommer därtill att ställa större krav på tillsynsmyndigheten ävensom en förutsatt ökad informations- och rådgivningsverksamhet från kollegii sida. Visserligen kan sägas, att arbetsuppgifterna i samband med handläggning av sågverks- och hantverksslån bortfaller, men då denna kreditgivning är avsedd att ersättas med garantilån och lån via företagareföreningarna

innebär bortfallet endast en mindre avlastning, som icke står i någon proportion till vare sig den förut redovisade underdimensioneringen av garanti-lånesektionens personal eller de nytillkommande och ökade arbetsuppgifterna.

Utvecklingen mot allt större krediter till allt större företag ställer vidare krav på kvalificerad personal, vilket även iakttagits av företagareföreningarna, där chefstjänstemännens löner snabbt förbättrats. En jämförelse med lönesättningen inom bankväsendet och även inom bank- och fondinspektionen ger vid handen, att de i statsverkspropositionen föreslagna tjänsterna fått en för låg placering. Förslagen innebär en väsentlig minskning av nu utgående löner till vissa kvalificerade befattningshavare.

I belysning av vad i det föregående framhållits synes kommerskollegii förslag i vad avser såväl antalet tjänster som lönesättningen för dessa stå i bättre överensstämmelse med de åligganden som anförtrots och torde komma att uppdragas åt ämbetsverket. I förhållande till nuvarande lönekostnader innebär förslaget allenast en ökning med cirka 6 500 kronor.

Under hänvisning till vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen, med ändring av Kungl. Maj:ts förslag, måtte besluta att inom kungl. kommerskollegii industribyrå inrätta de tjänster som av kommerskollegium föreslagits.

Stockholm den 25 januari 1960

Stig Stefanson

Lars Larsson

Uno Olofsson

Torsten Andersson

Erik Wärnberg